

Αγορά Ομολόγων στο Χρηματιστήριο Αθηνών

Ξέρετε ότι... ;

... τα πρώτα ομόλογα διαπραγματεύθηκαν στο ΧΑ
πριν από 134 χρόνια

✓ Στο πρώτο Δελτίο Τιμών που δημοσιεύθηκε στις 12 Μαΐου 1880 συμπεριλαμβάνονταν 17 κινητές αξίες προς διαπραγμάτευση εκ των οποίων:

- **6** Κυβερνητικά ομόλογα
- **1** Εταιρικό ομόλογο
- **10** Μετοχές

... 34 Ομόλογα είναι εισηγμένα σήμερα στο Χ.Α.

- ✓ Από το 2006 μέχρι σήμερα εκδόθηκαν **10 μετατρέψιμα ομολογιακά δάνεια εισηγμένων εταιριών** τα οποία διατέθηκαν με δικαίωμα προτίμησης των παλαιών μετόχων συνολικής αξίας έκδοσης **~3 δισ. €**
- ✓ Από αυτά τα 10 εισήχθησαν προς διαπραγμάτευση στο Χ.Α. ενώ τα 2 παρόλο που εκδόθηκαν υπέρ των παλαιών μετόχων δεν εισήχθησαν στο Χ.Α.
- ✓ **Σήμερα** στην Οργανωμένη Αγορά είναι εισηγμένα και διαπραγματεύονται:
 - **4** Εταιρικά Μετατρέψιμα Ομολογιακά Δάνεια (ΝΗΡΕΥΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Ε. 1 ΜΟΔ, MARFIN INVESTMENT GROUP Α.Ε. 3 ΜΟΔ)
 - **23** Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου
- ✓ Επιπλέον στην Οργανωμένη Αγορά έχουν εισαχθεί χωρίς να διαπραγματεύονται:
 - **4** Τραπεζικά Ομόλογα (Ομόλογα ΕΤΒΑ)
 - **1** Ομολογιακό Δάνειο Διεθνούς Οργανισμού (Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων)
 - **2** Ομόλογα Νομικών Προσώπων (Ομόλογα Ε.Κ.Τ.Ε.)

Δυνατότητα εισαγωγής ομολογιακών δανείων:

- ✓ Ελληνικού ή αλλοδαπού δικαίου (πχ αγγλικού δικαίου)
- ✓ Όλων των κατηγοριών:
 - κοινά ομολογιακά δάνεια
 - ομολογιακά δάνεια με μετατρέψιμες ομολογίες
 - ομολογιακά δάνεια με ανταλλάξιμες ομολογίες και
 - ομολογιακά δάνεια με δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη
 - με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά (callable, puttable, amortised, κλπ)
 - κοινοπρακτικών δανείων

... τα χαρακτηριστικά του Μετατρέψιμου Ομολογιακού Δανείου είναι

- ✓ Σταθερής ή κυμαινόμενης απόδοσης (fixed or floating), το οποίο δίνει το δικαίωμα στον ομολογιούχο να μετατρέψει το ομόλογό του σε νέες μετοχές.
- ✓ Σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια της ζωής του ομολόγου η τρέχουσα τιμή της μετοχής φτάσει ή ξεπεράσει την τιμή έκδοσης του ομολόγου, ο ομολογιούχος δύναται να μετατρέψει το ομόλογο και να επωφεληθεί από τυχόν κεφαλαιακά κέρδη.
- ✓ Διαρθρώνεται κατά τρόπο που εξυπηρετεί την ταμειακή ροή και τις χρηματοδοτικές ανάγκες της εταιρίας.
- ✓ Ο νόμος παρέχει δικαίωμα προτίμησης στην απόκτηση μετατρέψιμων ομολογίων υπέρ των παλαιών μετόχων ή αν υπάρχουν συγκεκριμένοι λόγοι εκδίδεται με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης, συνήθως υπέρ χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων ή θεσμικού επενδυτή.
- ✓ Κατά την μετατροπή του σε μετοχές επιφέρει αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας.
- ✓ Η απόδοση του ομολόγου κινείται μεταξύ της απόδοσης ενός χρεογράφου σταθερής ή κυμαινόμενης απόδοσης και της μερισματικής απόδοσης της μετοχής.
- ✓ Οι μετοχές προσφέρονται με premium σε σχέση με την χρηματιστηριακή τιμή, σε αντίθεση με την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου όπου προσφέρονται με discount.

...τα χαρακτηριστικά του Ανταλλάξιμου Ομολογιακού Δανείου είναι

- ✓ Χρεόγραφο σταθερής ή κυμαινόμενης απόδοσης (fixed or floating)
- ✓ Δίνει το δικαίωμα στον ομολογιούχο να ανταλλάξει το ομόλογό του με υπάρχουσες μετοχές εταιρίας διαφορετικής από τον εκδότη τις οποίες ο τελευταίος κρατάει στο χαρτοφυλάκιό του (συχνά θυγατρικής του).
- ✓ Η ανταλλάξιμη ομολογία εκδίδεται με τιμή ανταλλαγής προσαυξημένη έναντι της τρέχουσας χρηματιστηριακής αξίας της υποκείμενης μετοχής.
- ✓ Η ανταλλαγή μπορεί να γίνει οποιαδήποτε χρονική στιγμή κατά τη διάρκεια του ομολογιακού δανείου σύμφωνα με τους όρους του δανείου.
- ✓ Το χορηγούμενο επιτόκιο είναι συνήθως σταθερό και χαμηλότερο του επιτοκίου των κοινών ομολογιών.

...άλλοι δυνατοί τύποι Ομολογιακών Δανείων είναι

✓ Κοινό Ομολογιακό δάνειο

- Η πιο απλή μορφή ομολογιακού δανείου το οποίο εκδίδεται με μία ιδιωτική σύμβαση μεταξύ του εκδότη και των ομολογιούχων και παρέχει στους ομολογιούχους το δικαίωμα απόληψης τόκου σε συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα.

✓ Ομολογιακό δάνειο με δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη

- Στο είδος αυτό των ομολογιακών δανείων με κερδοφόρες ομολογίες δίνεται στους ομολογιούχους το δικαίωμα να λαμβάνουν πέρα από τον τόκο και ποσοστό επί των κερδών της εταιρείας που απομένουν μετά τη διανομή του πρώτου μερίσματος.

✓ Ομολογιακό δάνειο με ενυπόθηκες ομολογίες

- Ομολογιακό δάνειο στο οποίο παραχωρείται υπέρ του ομολογιούχου δανειστή εμπράγματη ασφάλεια με την εγγραφή υποθήκης σε ακίνητα (εφαρμόζεται για κάθε τύπο δανείου).

✓ Κοινοπρακτικό ομολογιακό δάνειο

- Δάνειο που δίνεται από ομάδα τραπεζών (consortium) που συνεργάζονται για την χρηματοδότηση της εκδότριας εταιρείας και στο οποίο κάθε δανειστής αναλαμβάνει αυτοτελώς μέρος του συνολικού δανείου.

... μπορούν να εισάγονται Ομόλογα τόσο στην Οργανωμένη Αγορά του Χ.Α. αλλά και στην ΕΝ.Α.

Δυνατότητα Δημόσιας Προσφοράς ή Ιδιωτικής Τοποθέτησης Ομολογιακών Δανείων σε:

✓ Κύρια Αγορά

- Με βάση βασικούς κανόνες εισαγωγής και πληροφόρησης που ισχύουν σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ (Prospectus Directive)
- Έκδοση Ενημερωτικού Δελτίου εγκεκριμένου από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς
- Εποπτεία από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

✓ Εναλλακτική Αγορά (ΕΝ.Α.)

- Απλουστευμένη διαδικασία ένταξης με έκδοση Πληροφοριακού Δελτίου
- Ευέλικτα κριτήρια ένταξης και παραμονής
- Αποκλειστική αρμοδιότητα του Χ.Α. για τον καθορισμό των κανόνων λειτουργίας της αγοράς καθώς και την εποπτεία

...για την Κύρια Αγορά του Χ.Α. υπάρχουν γενικές προϋποθέσεις που ισχύουν σε όλη την Ευρώπη

Πρέπει να πληρούνται οι πιο κάτω **γενικές προϋποθέσεις**:

- ✓ Πρέπει να έχει εγκριθεί από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και δημοσιευτεί Ενημερωτικό Δελτίο (όπου τούτο απαιτείται κατά τις κείμενες διατάξεις του Ν.3401/2005)
- ✓ Οι ομολογίες πρέπει να είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμες
- ✓ Υπάρχει ελάχιστο ύψος έκδοσης 200.000 € (με βάση το νόμο)
- ✓ Ειδικά για **μετατρέψιμες, ανταλλάξιμες και ομολογίες με παραστατικά δικαιωμάτων** προς κτήση άλλων κινητών αξιών, εισάγονται μόνο αν οι κινητές αξίες, στις οποίες αναφέρονται, έχουν εισαχθεί προηγουμένως σε οργανωμένη αγορά ή εισάγονται ταυτόχρονα.
- ✓ Μπορούν να ενταχθούν προς διαπραγμάτευση άυλες αλλοδαπές ομολογίες (ή έγχαρτες μετά την αποϋλοποίηση τους).

...για την ΕΝ.Α του Χ.Α. υπάρχει ιδιαίτερα ελκυστικό πλαίσιο για Ιδιωτικές Τοποθετήσεις

Πρέπει να πληρούνται οι πιο κάτω **γενικές προϋποθέσεις**:

- ✓ Για Ιδιωτική Τοποθέτηση απαιτείται μόνο Πληροφοριακό Σημείωμα που εγκρίνεται από το Χρηματιστήριο
- ✓ Οι ομολογίες πρέπει να είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμες
- ✓ Δεν υπάρχει ελάχιστο ύψος έκδοσης
- ✓ Ειδικά για **μετατρέψιμες, ανταλλάξιμες και ομολογίες με παραστατικά δικαιωμάτων** προς κτήση άλλων κινητών αξιών, εισάγονται μόνο αν οι κινητές αξίες, στις οποίες αναφέρονται, έχουν εισαχθεί προηγουμένως σε οργανωμένη αγορά ή εισάγονται ταυτόχρονα.
- ✓ Μπορούν να ενταχθούν προς διαπραγμάτευση άυλες αλλοδαπές ομολογίες (ή έγχαρτες μετά την αποϋλοποίηση τους)

...για την Εισαγωγή/Ενταξη προς διαπραγμάτευση
υπάρχει απλή και τυποποιημένη διαδικασία

Εκδότης <u>με</u> εισηγμένες μετοχές	Εκδότης <u>χωρίς</u> εισηγμένες μετοχές
Υποβολή αίτησης για εισαγωγή ομολογιών στο ΧΑ και προσκόμιση των απαιτούμενων δικαιολογητικών	
	Αξιολόγηση καταλληλότητας εκδότη
Πληροφόρηση επενδυτών (Ενημερωτικό Δελτίο όπου απαιτείται ή Πληροφοριακό Σημείωμα για την ΕΝ.Α.)	
Έγκριση περιεχομένου Ενημερωτικού Δελτίου από Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (όπου απαιτείται)	
Δημόσια προσφορά ή Ιδιωτική τοποθέτηση	
Έγκριση έναρξης διαπραγμάτευσης	

... οι χρεώσεις του Χρηματιστηρίου είναι
ιδιαίτερα ανταγωνιστικές πανευρωπαϊκά

Εισαγωγή στην Οργανωμένη Αγορά	Ένταξη στην ΕΝ.Α.
Χρέωση εισαγωγής 3.000 € ανεξαρτήτως ύψους έκδοσης	Χρέωση ένταξης 1.500 € ανεξαρτήτως ύψους έκδοσης
Χρέωση καταχώρησης στο Σ.Α.Τ. 0,025% επί της αξίας έκδοσης (με ελάχιστη χρέωση 3.000 € και μέγιστη χρέωση 10.000 €)	
Ετήσιο τέλος τήρησης ομολογιών στο Σ.Α.Τ. 1.000 €	

... οι υπηρεσίες της ΕΧΑΕ καλύπτουν πλήρως τους Εκδότες

Ο Όμιλος ΕΧΑΕ προσφέρει στους Εκδότες ομολογιακών δανείων ή τους Προσφέροντες ολοκληρωμένες υπηρεσίες:

- ✓ Για την **εισαγωγή** στην Οργανωμένη Αγορά ή την ένταξη τους προς διαπραγμάτευση στην Εναλλακτική Αγορά του Χ.Α. και, ταυτόχρονα, **διαπραγμάτευση, εκκαθάριση, και διακανονισμό** (Listing - Trading - Clearing - Settlement)
- ✓ Για την **καταχώρηση** τους στα ηλεκτρονικά αρχεία της ΕΧΑΕ (Registration) σε άυλη μορφή
- ✓ Για την **πλήρη υποστήριξη υπηρεσιών ανακοινώσεων μέσω του HERMES**
- ✓ Για την **ενημέρωση του αρχείου των ομολογιούχων σε καθημερινή βάση** είτε προς τον εκδότη είτε προς τον εκπρόσωπο ομολογιούχων.
- ✓ Για την **πλήρη υποστήριξη εταιρικών πράξεων** κεντρικά μέσω θεματοφυλάκων

... οι υπηρεσίες της ΕΧΑΕ καλύπτουν κεντρικά και αποτελεσματικά όλες τις εταιρικές πράξεις

Το εύρος των υπηρεσιών στους εκδότες περιλαμβάνει επίσης αυτοματοποιημένες ολοκληρωμένες υπηρεσίες υποστήριξης εταιρικών πράξεων και πληρωμών, όπως ενδεικτικά:

- ✓ Πληρωμή τοκομεριδίων
- ✓ Αποπληρωμή δανείου
- ✓ Μερική πρόωρη αποπληρωμή δανείου
- ✓ Ολική πρόωρη αποπληρωμή δανείου
- ✓ Προτάσεις ανταλλαγής (exchange offers)
- ✓ Υποστήριξη Γενικής Συνέλευσης Ομολογιούχων
- ✓ Παροχή αρχείου Ομολογιούχων
- ✓ Παροχή αρχείου με πράξεις μεταβιβάσεις
- ✓ Μετατροπή μετατρέψιμων ομολογιών σε εισηγμένες μετοχές
- ✓ Διαδικασία ανταλλαγής ομολογιών με εισηγμένες μετοχές
- ✓ Άλλες υπηρεσίες όπως η αποϋλοποίηση έγχαρτων ομολόγων και η απόδοση κωδικών ISIN & CFI είναι ανάμεσα στις προσφερόμενες υπηρεσίες.

... τα πλεονεκτήματα από την έκδοση ομολογιακού δανείου για τις εκδότριες εταιρείες είναι

- ✓ Εναλλακτική μορφή χρηματοδότησης
- ✓ Εξασφάλιση μεσοπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου κεφαλαίου
- ✓ Δυνατότητα διάρθρωσης του δανείου με τρόπο που να εξυπηρετεί τις ταμειακές ροές και τις χρηματοδοτικές ανάγκες της εταιρείας
- ✓ Δυνατότητα πρόσβασης σε Έλληνες και ξένους επενδυτές μέσω του ΧΑ
- ✓ Βελτίωση της διάρθρωσης του ισολογισμού στις περιπτώσεις εξόφλησης βραχυπρόθεσμου δανεισμού
- ✓ Δεν ενσωματώνουν μετοχική σχέση με την εταιρία
- ✓ Δυνατότητα μη αποπληρωμής του δανείου με μετρητά (πχ Μετατρέψιμα Ομολογιακά Δάνεια).
- ✓ Ευελιξία στην έκδοσή του. Δυνατότητα παροχής εξουσιοδότησης από την Γ.Σ. στο Δ.Σ. ώστε η έκδοσή του να είναι άμεση όταν οι συνθήκες των χρηματαγορών το επιτρέπουν
- ✓ Δυνατότητα αποπληρωμής του δανείου είτε πρόωρης (callable bond), είτε σταδιακής με τακτικές τοκοχρεωλυτικές δόσεις (amortised bond), εφόσον υπάρχει σχετική πρόβλεψη στους όρους έκδοσης του ομολογιακού δανείου
- ✓ Ανταγωνιστικές χρεώσεις για την εισαγωγή των ομολογιών, την τήρηση αρχείων ομολογιούχων και την εξυπηρέτηση εταιρικών πράξεων

... τα πλεονεκτήματα από την τοποθέτηση σε ομολογιακό δάνειο για τους ομολογιούχους είναι

- ✓ Εναλλακτική μορφή επένδυσης για διασπορά χαρτοφυλακίου
- ✓ Διεύρυνση επενδυτικών επιλογών
- ✓ Εξασφάλιση υψηλότερης απόδοσης (επιτοκίου) σε σχέση με τις τραπεζικές καταθέσεις
- ✓ Είσπραξη ταμειακής ροής σε τακτά χρονικά διαστήματα
- ✓ Προκαθορισμένος μέγιστος χρόνος συμμετοχής έως τη λήξη του ομολόγου
- ✓ Δυνατότητα αγοράς/πώλησης των ομολόγων σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή στη Δευτερογενή αγορά του ΧΑ
- ✓ Συμμετοχή σε αγορά με συγκεκριμένους κανόνες διαφάνειας
- ✓ Δυνατότητα πρόωρης εξαγοράς των ομολογιών σε προκαθορισμένη τιμή εφόσον προβλέπεται στους όρους του δανείου (puttable bond)
- ✓ Ευκολία στην παρακολούθηση του προσωπικού χαρτοφυλακίου μέσω της εμφάνισης των τίτλων στη μερίδα που τηρεί κάθε επενδυτής στο ΣΑΤ
- ✓ Ασφάλεια από την τήρηση των ομολόγων σε άυλη μορφή στα ηλεκτρονικά αρχεία του Ελληνικού Κεντρικού Αποθετηρίου Τίτλων

... αναλυτικότερα τα εισηγμένα Εταιρικά Ομόλογα από το 2006

	Εταιρία	Είδος δανείου	Ποσό έκδοσης (εκατ. €)
1.	DIONIC A.E.B.E.	Μετατρέψιμο, διαπραγματεύσιμο με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης	11,0
2.	ΥΓΕΙΑ Α.Ε.	Μετατρέψιμο, διαπραγματεύσιμο, με δικαίωμα προτίμησης	300,0
3.	ΝΗΡΕΥΣ Α.Ε.	Μετατρέψιμο, διαπραγματεύσιμο, με δικαίωμα προτίμησης	19,9
4.	ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ	Μετατρέψιμο, διαπραγματεύσιμο, με δικαίωμα προτίμησης	573,4
5.	ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ	Μετατρέψιμο, διαπραγματεύσιμο, με δικαίωμα προτίμησης	645,3
6.	MARFIN INVESTMENT GROUP	Μετατρέψιμο, διαπραγματεύσιμο, με δικαίωμα προτίμησης	251,7
7.	CYPRUS POPULAR BANK PUBLIC CO LTD	Μετατρέψιμο, διαπραγματεύσιμο, με δικαίωμα προτίμησης	65,4
8.	ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ	Μετατρέψιμο, διαπραγματεύσιμο, με δικαίωμα προτίμησης	886,8
9.	MARFIN INVESTMENT GROUP A.E. (ΣΕΙΡΑ Α)	Μετατρέψιμο, διαπραγματεύσιμο, με δικαίωμα προτίμησης	2,2
10.	MARFIN INVESTMENT GROUP A.E. (ΣΕΙΡΑ Β)	Μετατρέψιμο, διαπραγματεύσιμο, με δικαίωμα προτίμησης	212,8
		Σύνολο	2.968,5